

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 23 » 06 2023р.

Гарант освітньої програми

Наталя СІРЕНКО

« 23 » 06 2023р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАХУВАННЯ МАЙНА ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ»**

Галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u>
Спеціальність	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»</u>
Освітній ступінь	<u>Магістр</u>
Семестр	<u>2-й</u>
Форма здобуття освіти	<u>денна</u>
Викладач	<u>Наталія ШИШПАНОВА, канд. екон. наук, доцент, shishpanova@mnau.edu.ua</u>

Розглянуто на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол № 16 від «15» червня 2023 року.

Завідувач кафедри

Наталя СІРЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 11 від «16» червня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

Юлія ЧЕБАН

Схвалено на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету.

Протокол № 10 від «19» червня 2023 року.

Голова вченої ради

Олександр БІЛЧЕНКО

Миколаїв

2023

1.Призначення навчальної дисципліни	<p>Важливість вивчення дисципліни визначається роллю страхування у сучасній економіці, яке виявляється ефективним інструментом захисту від можливих ризиків, що забезпечує неперервність та безперебійність процесу відтворення, соціально-економічну стабільність у суспільстві, слугує одним із головних джерел інвестиційного капіталу.</p>
2.Мета навчальної дисципліни	<p>Мета дисципліни: полягає в оволодінні теоретико-методичними та практичними навичками у галузі страхування майна, вивченні сутності і видів майнового страхування, що сприятиме розумінню суті, місця та значення майнового страхування для успішного управління цими процесами.</p> <p>Завдання дисципліни: набуття майбутніми спеціалістами теоретичних, методичних та практичних навичок розробки та здійснення операцій щодо страхування майна, оволодіння практичними навичками визначення сукупності заходів по ефективному страховому захисту майна.</p> <p>Об'єкт дисципліни - система відносин між сторонами страхової угоди з приводу купівлі-продажу страхових продуктів при здійсненні страхування майна та відповідальності.</p> <p>Предмет дисципліни: теоретико-методологічні засади та інструментарій здійснення страхування майна та відповідальності.</p>

3. Компетентності	<p><i>Інтегральна компетентність:</i></p> <p>Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Спеціальні (фахові компетентності):</i></p> <p>ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ФК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
--------------------------	---

4. Програмні результати навчальної дисципліни	<p>ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими та управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПРН7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПРН12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати її ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень законодавчих та етичних аспектів.</p>
--	--

5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом (<u>семестр – 2</u>), з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	<i>90 год/ 3,0 кред. 18 год/ 0,6 кред. 18 год/ 0,6 кред. 54 год/ 1,8 кред.</i>
-------------------------------------	---	---

Календарний план*

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лж	пз	сам. робота
1	Тема 1. Економічний зміст, об'єкти та види страхування майна та відповідальності	4	4	4
2	Тема 2. Страхування майна на випадок вогню, стихійного лиха та крадіжки.	-	-	4
3	Тема 3. Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств.	2	2	5
4	Тема 4. Страхування технічних ризиків.	-	-	4
5	Тема 5. Страхування кредитних та фінансових ризиків.	2	2	5
	Тема 6. Страхування транспортних засобів і вантажів.	2	2	4

6	Тема 7. Страхування майна громадян.	2	2	4
7	Тема 8. Економічна суть, необхідність та особливості страхування відповідальності.	2	2	4
8	Тема 9. Страхування загальної цивільної відповідальності.	2	2	6
9	Тема 10. Страхування професійної відповідальності.	2	2	4
	Тема 11. Страхування відповідальності перевізників.	-	-	10
Всього		18	18	54
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. Порядок зарахування пропущених занять, зокрема: у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального завдання (при пропущенні практичного завдання).</p> <p>Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння тощо.</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік. За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, самостійну роботу, контрольні роботи тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 60 до 100 балів. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>			

Схема поточного і підсумкового контролю знань

№ модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума		
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max	
1	12	12	Аудиторна робота:						
			-усне опитування	5	2	4	10	20	
			-тестування	4	2	2	8	8	
			- контрольна робота	1	2	5	2	5	
			-розв'язування задач	4	2	4	8	16	
			Самостійна робота:						
<i>Обов'язкова</i>									
- доповідь на гуртку, конференції (виступ з презентацією)	1	3	4	3	4				
	1	5	7	5	7				
			Разом				36	60	
2	6	6	Аудиторна робота:						
			-усне опитування	3	2	3	6	9	
			-тестування	3	2	2	6	6	
			- розв'язування задач	3	2	3	6	9	
			-контрольна робота	1	2	5	2	5	
			Самостійна робота:						
			<i>Обов'язкова</i>						
			- доповідь на гуртку, конференції	1	2	2	2	2	
				1	2	2	2	2	
			<i>- Індивідуальна робота :</i>						
-наукова стаття/наук. робота;	1	0	5	0	5				
- тези/сертифікат.	1	0	2	0	2				
			Разом				24	40	
Всього по навчальній дисципліні							60	100	

За будь-якої форми освіти перелік, зміст та оцінка роботи і знань здобувача є ідентичною. Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: своєчасність та правильність виконання завдань робочого зошиту з дисципліни; повнота і правильність відповіді під час усного опитування, виконання контрольної та самостійної роботи.

При оцінюванні індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання.

При оцінюванні робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання завдань робочого зошиту для самостійної роботи з дисципліни та розуміння змісту завдання і його вирішення.

При оцінюванні результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напряму та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Неформальна освіта (тренінги, майстер-класи, семінари, дистанційні курси, вебінари) доповнює формальні освітні заходи, допомагає швидко і вчасно отримати необхідні знання відповідно до потреб тут і зараз. Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид неформальних освітніх заходів, які оцінюються в залежності від специфіки неформального заходу, обсягу годин та кредитів ECTS (0-2 бали). Оцінка цих результатів відбувається за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво тощо). Перезарахування дисципліни або окремих тем відбувається за бажання здобувача на підставі нормативної внутрішньої документації та Положень МНАУ.

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання заліку в усній формі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ.

7. Політика курсу

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісними з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття.

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачу спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;
- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

У разі запровадження наказом ректора університету **змішаної** форми навчання, вона відповідно до Положення про змішану форму навчання у Миколаївському національному аграрному університеті реалізується у синхронному режимі (оцінювання поточних результатів навчання може відбуватися у асинхронному режимі) і здійснюється у формах: самостійна робота, навчальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять за змішаною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, консультації та інші. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між здобувачем та викладачем під час змішаної форми забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі. Під час змішаної форми використовується:

- система Moodle(<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1329> - лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання);
- платформа онлайн-занять Zoom - для проведення лекційних та практичних занять, консультацій тощо;
- електронний репозитарій МНАУ - для використання інформаційних матеріалів (<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/>);
- спілкування через електронну пошту (shishpanova@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок).

<p>8. Інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Верховна рада України : офіційний сайт. URL: https://www.rada.gov.ua/ (дата звернення : 01.06.2023). 2. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua. (дата звернення : 01.06.2023). 3. Про діяльність установ професійного пенсійного забезпечення (УППЗ) та нагляд за ними (нова редакція) : Директива Європейського парламенту і ради (ЄС) від 14.12.2016 р. №2016/2341 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_036-16#Text (дата звернення : 01.06.2023). 4. Про Національний банк України : закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV (зі змінами та доповненнями). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text (дата звернення : 01.06.2023). 5. Про страхування : закон України від 18.11.2021 №1909-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text (дата звернення : 01.06.2023). 6. Сіренко Н.М., Мельник О.І., Шишпанова Н.О. Страхувальний менеджмент : навч. посіб. Миколаїв : МНАУ, 2020. 180 с. 7. Sirenko N., Baryshevskaya I., Poltorak A., Shyshpanova N. State and tendencies of intergovernmental regulation in Ukraine in conditions of fiscal decentralization. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2018. vol. 2, no. 25. pp.157-164. 8. Мельник О. І., Кульбачна Л. А., Жулім М. С. Аналіз сучасного стану страхового ринку в Україні. <i>Modern Economics</i>. Миколаїв, 2018. № 7. С. 107–113. 9. Бурковська А. В., Хоренженко В. В. Розвиток фінтех-індустрії у кризовий період. Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics»: МНАУ. 2020. №20. С.36-40. 10. Yekimov S., Nianko V., Sirenko N., Burkovska A., Vodnar O. The Problem of Attracting Private Investment in Agriculture (Проблеми залучення приватних інвестицій у сільське господарство). <i>Fundamental and Applied Scientific Research in the Development of Agriculture in the Far East (AFE-2021)</i>. Lecture Notes in Networks and Systems. 2022. Vol. 353. P 54-61. Springer (Scopus), Cham. 11. Шишпанова Н.О. інвестиційної діяльності страхових компаній України. <i>Агросвіт</i>. 2019. №21. С. 59-65. 12. Шишпанова Н.О., Хоренженко В.В. Взаємозв'язок обсягів страхових платежів страхових компаній України з макроекономічними показниками. <i>Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія : Економіка та управління</i>.2020. №1(21). С. 202-209.
---------------------------------------	---

<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle. Можливість дистанційного навчання через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1329); - платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ (https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/) – для використання інформаційних матеріалів; - аудіо- та відео повідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; - спілкування через електронну пошту (burkovskaya@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок; - індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни.
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>https://moodle.mnau.edu.ua/ https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-fin/</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:
канд. екон. наук, доцент

(підпис)

Наталія ШИШПАНОВА